

de Forslag, som det høitærede Ministerium kommer med; og naar den høitærede Krigsminister mener, at det gjælder om, at vi nu ordne vort militære Forvar, fordi det ellers kunde blive os dyrt, naar Selvstyret kom, og Alt blev bippet overende, og der kom løvløse Tilstande, vil jeg svare, at den høitærede Minister atter her ser feil; thi vi ville netop Selvstyret for at komme ud af de løvløse Tilstande; at Militarismen truer os, og at i det Hele taget militære Stormagtsider beherske Ministeriet, syntes ogsaa at fremgaa en Gang paa en mærkelig Maade af den høitærede Krigsministers Ord, idet han tog os 1,800,000 Mennesker og sammenlignede os med Rom under Cæsarerne og med Frankrig under Napoleon. Det er virkelig at trække Sagerne for meget ved Haarene at drage den Slags Sammenligninger og derpaa basere Forslag om vort Forvarsvesen. Jeg skal endnu kun tilføie et Bevis for, hvor lidt der tages Hensyn til vore naturlige og økonomiske Forhold, og det er, at her vil man have os til at forhandle om denne Fæstnings- og Forvarsplan, som skal koste 72 Mill., og saa har man ikke en Gang i sin Plan optaget den Ting, at Kalvebodstrand skal uddybes saaledes, at Flaaden kan komme ud den Veie. Man tænkte sig, at vor Marineminister har samtidig været Krigsminister i en Række af Aar og været med til at forelægge en Forvarsplan, som vi nu skulle tage et Stykke af, og hvor Talen er om Kjøbenhavns Forvar, og saa har han ikke en Gang tænkt paa at faae Kalvebodstrand uddybet. Nu siger man, at vi skulle lægge vore Fæstningsværter længere ud, fordi man udvider Havnen mod Nord. Ja, det er meget fornuftigt af Kjøbenhavn, at den udvider Havnen mod Nord og ikke bryder sig om at udvide den mod Syd, thi Kjøbenhavn veed, at gaa vi ind paa de andre Fæstningsfager, saa er selvfølgelig det Første, vi ville gjøre, at skaffe Flaaden et Udløb Syd paa, saa at dette Løb faar Kjøbenhavn gratis; men skulle vi derfor vedblive at lægge Fæstninger længere og længere ud, naar det faktisk er klart, at et Bombardement aldrig vil kunne undgaa, og naar det forholder sig, som den ærede Minister til Overslod ansøgte, at en Flaade damper uden Videre forbi alle Søforterne? Ja, naturligvis, den lader dem flyde paa sig, damper forbi og løber ind til Toldeboden og sætter der 30,000 Mand i Land. Nei, der gives andre Maader at sikke Kjøbenhavn paa. Det kan gjerne være, at man kan komme til at bygge Søforterne, men det Første og Vigtigste er dog, at vi maa sætte Søværnet i Stand til at forsvare Kjøbenhavn. Det er en Træse, at Flaaden skal

frigjøres. Nei, den skal være der, hvor der er Brug for den, og det maa indrettes saaledes for den, at den kan arbejde. Langt vigtigere end Søforter er derfor Kalvebodstrands Uddybning og saa den Ting, at vi have vort Torpedovæsen i Orden, saaledes at vi selv kunne lave vore Torpedoer og Baadene, og at de kunne ligge i Ro og være beslyttede for Bombardement. Thi et Bombardement kunne vi aldrig undgaa, da vi ikke have de Kanoner og Projektiler i Dag, som opfindes i Morgen. Men det er dog ikke til saa megen Skade; thi skulle vi dog lade os slaa ihjel i aaben Mark, saa kunne vi ogsaa tage en Smule Bombardement, især da de Ting, der skulle ligge i Magasinerne, ikke ligge der under saadanne Forhold, hvor de blot vilde ligge hen for at blive stude itue, men ligge der, hvor de skulle bruges. Kjøbenhavn kan nok forsvares uden at have de døde Volde og uden disse Oversvømmelser, som gjøre, at der kun kan være Fæstning i Tøveir. Men om Sligt kunne vi ikke diskutere her med Nytte; thi i den Henseende ere vi ikke Sagkyndige; det er Ting, som Krigsministeren ganske vist skal komme med, men lad os saa først faae de finansielle og de politiske Grunde, hvorfor man skal gaa ind paa saadanne Forslag. Det er Noget, der aldrig har foreligget fra Ministeriet; det er ikke Krigs- og Marineministeren, men det er Finantsministeren og Conseilpræsidenten og Udenrigsministeren, som skulle komme med disse Ting, og ere vi enige med dem derom, saa komme vi nok ud af, hvorledes Detaillerne i Planen skulle være. Jeg vil derfor ende med at sige, at jeg støtter ubetinget dette Forslag til at standse en Forhandling, som har været snart i 10 Aar, uden at der har foreligget noget virkeligt Grundlag, og jeg siger det med en saa meget fuldere og fastere Overbevisning, som det overhovedet er min fulde og faste Overbevisning, at der aldrig vil blive her paa Rigsdagen vedtaget nogen Kjøbenhavns Befæstning; thi have vi først vedtaget en saadan, og ligger Fæstningen der først, saa skal en Stormagt erobre den, men saa længe der ingen er, kunne vi ogsaa have Udsigt til at hævede vor Selvstændighed og leve i Fred.

Krigsministeren (Bahnsøn): Det ærede Medlem, der nu satte sig, var jo af den Mening, at det er ønskeligt her at forhandle videre, og han kan have Ret deri. Efter hvad han har udtalt, vil jeg sige, at det vist ogsaa er ønskeligt for mig at forhandle med det ærede Medlem, thi vi skal